

V tomto díle se zaměříme na testy kognitivních schopností. Pokud vás zajímá obecný úvod do psychometrických testů a na jakém principu fungují, nahlédněte, prosím, do druhého dílu našeho Průvodce, kde naleznete všechny potřebné informace (k vyžádání na hotlinka@yellowcouch.eu). Děkujeme!

Co jsou kognitivní schopnosti?

Jednoduše řečeno jde o schopnosti, které souvisí s vnímáním a následným jednáním, v našem případě v pracovním kontextu u zaměstnance.

Prostřednictvím kognitivních funkcí vnímá člověk svět kolem sebe, patřičně jedná, reaguje a zvládá různé svěřené úkoly. Myšlenkové procesy dávají člověku možnost učení, zapamatování a přizpůsobování se neustále měnícím se podmínkám okolního prostředí. Kognitivní funkce zahrnují kromě paměti i koncentraci, pozornost, řečové funkce, rychlost myšlení nebo schopnost pochopení informací. K tzv. exekutivním kognitivním funkcím následně patří schopnost posuzování a řešení problémů, plánování a organizování, tedy schopnosti nezbytné například pro manažery.

V případě kognitivních schopností jde v praxi o nezbytnost, protože bez těchto schopností nelze vykonávat řadu povolání. I z tohoto důvodu bývají testy kognitivních schopností nedílnou součástí testových baterií. Někdy jsou dokonce jedinými preselektivními testy použitými na vstupu při výběru nejvhodnějších kandidátů.

Jaké druhy testů kognitivních schopností existují?

Testy kognitivních schopností (např. serie *scales*) zahrnují:

- **Testy krátkodobé paměti (např. blo, stm, mem, GridChallenge)**
- **Testy informační kapacity, práce s e-maily a prioritami, dodržování instrukcí (např. clues)**
- **Testy rychlosti vnímání (např. cmo)**
- **Testy koncentrace (např. E3+)**
- **Testy zapamatování tváří a jmen (např. fan)**
- **Testy schopnosti učení (např. lct)**
- **Testy soubežného zpracování úkolů (např. mt cc, mt-drv)**
- **Testy reakčních schopností (např. rt 2.0)**
- **Testy vizuálního myšlení – představivosti (např. spc)**
- **Testy koordinace zraku a rukou (např. WingChallenge)**
- **Testy orientačního smyslu (např. nav-drv)**
- **a řadu dalších...**

Jak s testy správně pracovat?

Při volbě vhodných testů do testové baterie pečlivě zvažte, zda je daná schopnost klíčová, nelze bez ní práci úspěšně vykonávat a zda se nepřekrývá s jinou, již měřenou schopností (např. schopnost učení vs. paměť).

Zvažte také dopad testu na celkový čas testové baterie. Testy by pro kandidáta neměly být příliš dlouhé a vždy by měl čas testové baterie korespondovat s účelem testování. V rámci Assessment centra či manažerských pozic může být testování delší, v případě např. dělnických profesí by naopak mělo být testování co nejkratší.

Nejste-li si jistí, které testy do baterie zvolit, eventuálně v jakém pořadí. Zavolejte na naši Hotlinku a my vám rádi poradíme.

Testy kognitivních schopností

Průvodce psychometrickými nástroji

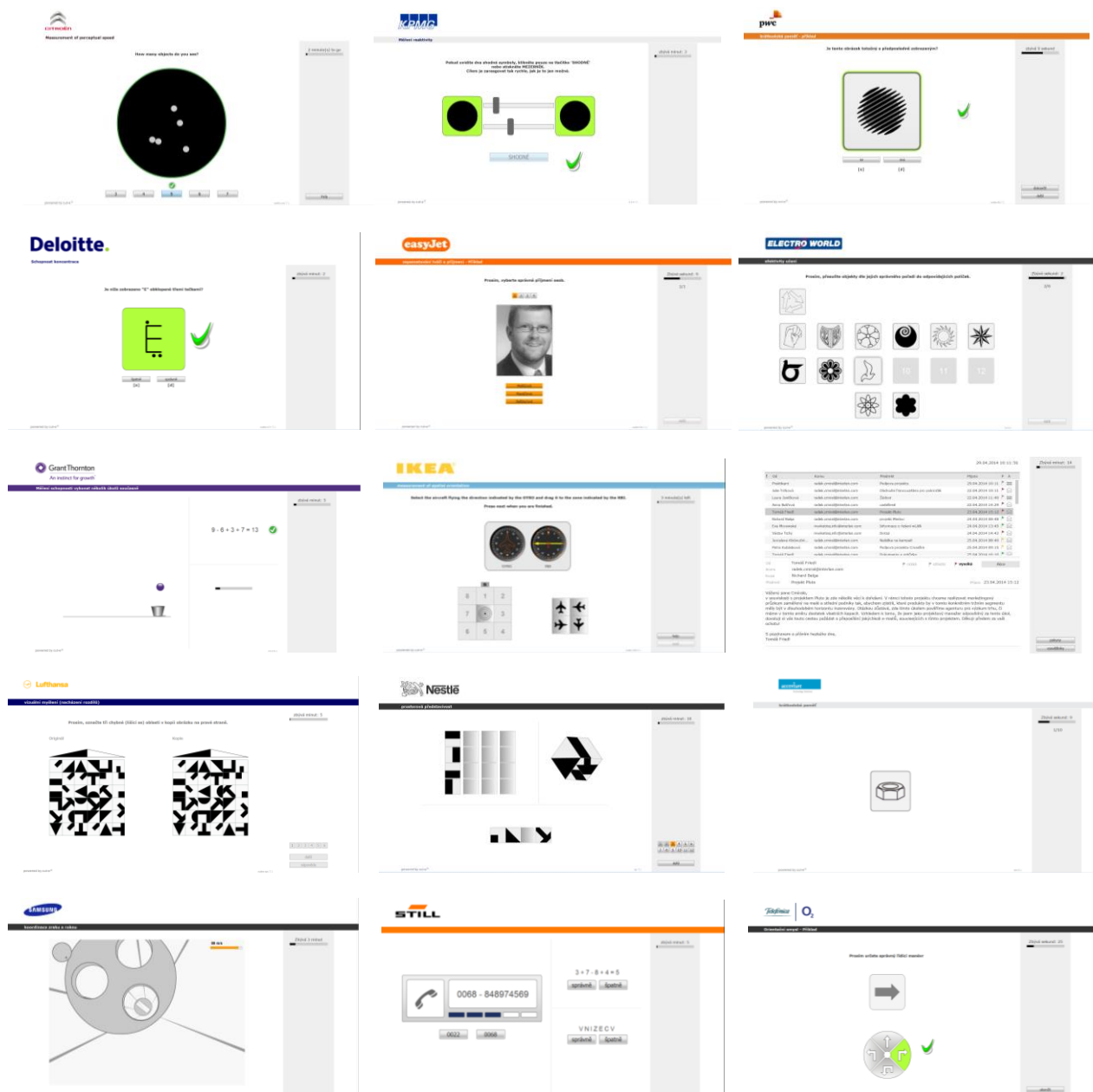
Co dokáží testy odhalit?

Kromě hlavního zaměření na danou schopnost dokáží testy také odhalit, zda kandidát odpovědi pouze hádal či nikoli (včetně sofistikovaného systému, který měří, zda měl vůbec kandidát na obrazovce po dostatečně dlouhou dobu zobrazena data, z nichž je možné určit správnou odpověď) a poskytují mnoho dalších informací o tom, jak samotné testování probíhalo. Samozřejmostí jsou důležité informace o stylu zpracování kandidátem. Zda pracuje spíše rychle či pomalu, přesně či nepřesně apod. To velmi často odráží kandidátovo běžné preferované chování při řešení pracovních úkolů.

Jak testy vypadají?

Testy hravou, avšak exaktní formou měří vždy KONKRÉTNÍ schopnost. Ve všech případech reagují na kandidáta a mají vestavěný generátor položek (viz. minulý díl našeho Průvodce). Některé jsou navíc **gamifikované**, a tedy pro vybrané skupiny testovaných ještě více atraktivní.

Ukázka designu testů:

Testy kognitivních schopností

Průvodce psychometrickými nástroji

Jak dlouho trvá administrace testu?

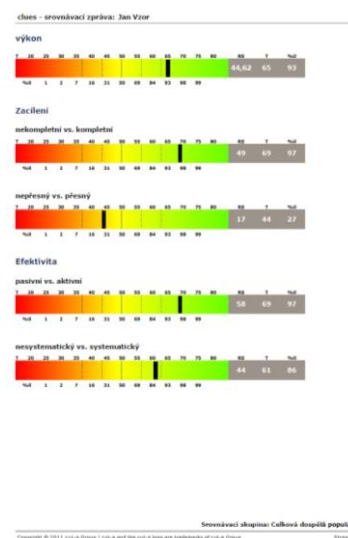
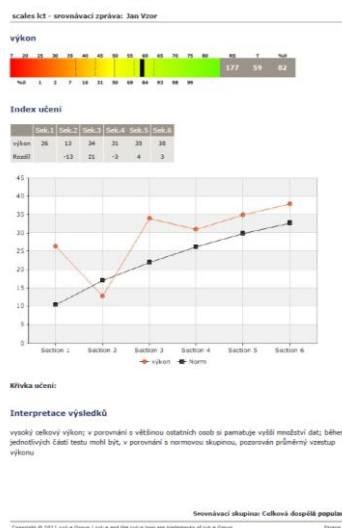
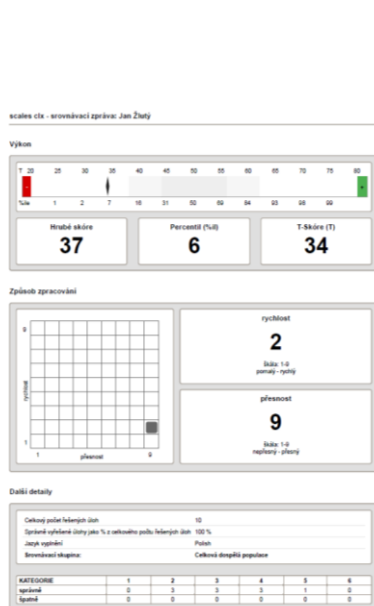
V případě kognitivních testů se čas pohybuje od 2 minut (testy koncentrace, krátkodobá paměť apod.) do 16 minut (test analýzy a práce s e-maily, dodržování instrukcí a stanovování priorit) + max. 5 minut, čas potřebný k přečtení instrukcí a absolvování cvičného příkladu. Personalista vždy získá přesný údaj, kdy proběhla administrace a další podrobnosti o průběhu testování.

Jak vypadají výsledky a kdy jsou dostupné?

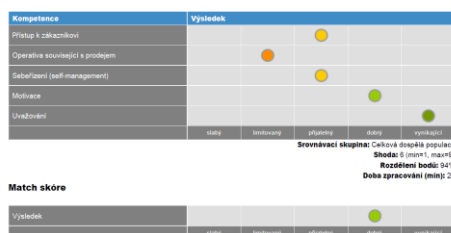
Výsledky testů jsou dostupné ve formátu .pdf a není, je možné pozměnit ani jinak editovat. Mají podobu přehledné a snadno čitelné tabulky s jasně definovanými měřenými parametry nebo také popisnou (textovou) podobu. Obsahují mimo jiné údaje o způsobu zpracování, jaký styl kandidát preferuje (rychlost vs. přesnost) a všechny standardní psychometrické ukazatele (T-skóre, z-skóre, percentil, hrubé skóre a staniny). **Že se v těchto ukazatelích příliš neorientujete? Nebojte se, díky naší Hotline a nabízeným školením se to během chvíle naučíte.**

Specifické testy obsahují další dílčí údaje. Například křivku učení u testu schopnosti učení, stálost/kolísavost výkonu u testu pozornosti, nejkratší a nejdelší reakční odezvu u testu reakčních schopností nebo rychlost zvládnutí operace u testu koordinace zraku a rukou.

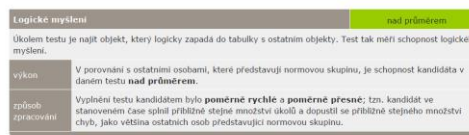
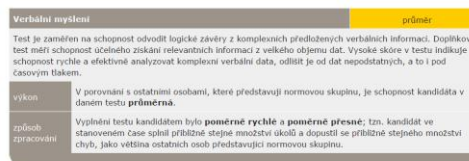
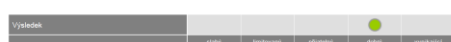
Ukázka designu výsledků testů:

Výsledek klíčových kompetencí

Match skóre

Testy kognitivních schopností

Průvodce psychometrickými nástroji

Co byste v tomto směru měli chtít od poskytovatele psychometrie, tedy od nás?

Od profesionálního poskytovatele psychometrie požadujte:

- **Informace o dostupných ČESKÝCH normových skupinách (standardem u testů jsou dnes již minimálně desetitisíce osob v normové skupině)**
- **Informace o validitě a reliabilitě nástrojů**
- **Dostupnost interpretační HOTLINKY, abyste si vždy mohli být jistí interpretací výsledků**
- **Dostupnost souvisejících interpretačních školení**
- **Odlišné reporty pro HR/liniové manažery a kandidáty (včetně možnosti automatické odpovědi ve vašich firemních barvách)**
- **Možnost doplnění diagnostiky i o diagnostiku dotazníky**
- **Certifikaci nástrojů nezávislou odbornou autoritou**

Informace ke všem výše uvedeným bodům vám rádi poskytneme.

Zajímavost nakonec, aneb: „Věděli jste, že?“

- **Nejčastěji bývají testy kognitivních schopností kombinovány s dotazníky kompetencí a motivací a numerickými/verbálními výkonovými testy, případně s testy logického myšlení.**
- **Některé testy jsou původně vyvíjeny na zakázku pro konkrétní společnosti (např. testy koordinace zraku a rukou pro piloty leteckých společností, které ale nakonec našly cestu i k jinými profesím např. brusičům drahých kovů a k řidičům).**
- **Jen do technického upgrade našich testů investujeme přes 3.000.000 EUR ročně. Díky tomu naše testy “běží” každý den, na všech PC a prohlížečích. Žádná jiná společnost podobně náročné aktualizace a navíc takto pravidelně nerealizuje. Vy se tak nemusíte bát žádných technických problémů, ani řešit žádné instalace, update atpod.**
- **Výzkumy ukazují, že žádný jiný HR nástroj neposkytuje takovou přidanou hodnotu pro personální rozhodování, se srovnatelnou mírou potřebného úsilí a času, jako právě testy.**
- **Všechny naše testy (v současnosti je jich včetně zákaznických řešení více než 100) jsou vyvinuty takovým způsobem, aby je bylo možné spolehlivě vykonávat bez přítomnosti administrátora, například z domova.**
- **Testy převyšují i ty nejpřísnější standardy validity a reliability. Jednoduše řečeno to v praxi znamená, že měří přesně to, co mají a na výsledky se můžete plně spolehnout.**

Více informací naleznete dále na našem webu: www.yellowcouch.cz

Chcete-li hlouběji porozumět testům, dotazníkům a jejich interpretaci, rádi vás uvidíme na YC školení!

Máte-li zájem se o školení dozvědět více informací, stačí nám dát vědět na:

hotlinka@yellowcouch.eu